ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

*Temmuz-Ağustos-Eylül 2011 Sayısı Sayı: 1 / Cilt: 1 Spring July- August- September2011 Volume:01 Issue:01 Jel Kodu: JEL I*

www.iibdergisi.com

# ÖĞRETİLEBİLİR ZİHİNSEL ENGELİ OLAN ÇOCUKLARIN RUHSAL VE SOSYAL UYUMUNDA SPORTİF REKREASYONUN ÖNEMİ[1]

***Hanife Banu ATAMAN YANCI***

***İstanbul Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul***

**Özet:** Bu çalışmada özel eğitim alan öğretilebilir zihinsel engelli çocukların ruhsal ve sosyal uyumunda sportif rekreasyon faaliyetlerinin etkili olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma grubunu, özel eğitim alan ve 10–16 yaş aralığında olan 40 öğretilebilir zihinsel engeli olan çocuk oluşturmaktadır. Çocuklar yansız atama yaklaşımıyla, yirmi kişilik iki gruba (deney ve kontrol) ayrılmıştır. Uygulama grubuna haftada 2 gün, birer saat, toplam 12 hafta sportif rekreasyon programı uygulanmıştır. Araştırma öntest–sontest kontrol gruplu deneme modelinde oluşturulmuştur. Grupların sosyalleşme düzeylerini belirlemek amacıyla veri toplama aracı olarak "American Association on Mental Deficiency" Adaptive Behavior Scala (AAMD)" Uyumsal Davranış Skalası ve "Hacettepe Ruhsal Uyum Ölçeği" kullanılmıştır. Uygulama programının öncesinde ve sonrasında çocukların ailelerinin ve özel eğitim öğretmenlerinin değerlendirmeleriyle toplanan veriler karşılaştırılmıştır. Veriler SPSS 16.0 paket programı ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde T Testi, Kovaryans Analiz (ANCOVA) ve Korelasyon kullanılmıştır. Sonuç olarak deney grubunda yer alan ve düzenli sportif rekreasyon etkinliklerine katılan öğretilebilir zihinsel engeli olan çocukların ruhsal uyum ölçeği alt boyutlarından nevrotik ve davranış sorunlarında ön test ve son test arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Ayrıca bu farkın kontrol grubuna göre de azalan bir fark olduğu, diğer davranış sorunları boyutunda ise bir fark oluşmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Sosyalleşmelerinde ise pozitif bir gelişme olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler :** Sosyal Uyum, Ruhsal Uyum, Zihinsel Engel, Sportif Rekreasyon.

# THE IMPORTANCE OF SPORTING RECREATIONAL IN THE PSYCHOLOGICAL AND SOCIAL ADAPTATION OF MENTALLY TEACHABLE CHILDREN

**Abstract:** The aim of this study is to determine impact of the recreation all sports on the social and psychological adaptation of the children who have mental disabilities and receive special education. The study group consist of forty children with mental disabilites who are between 10–16 and receive special education. The children are seperated in two groups for the implementation. We implemented sporting recreation programes twice a week for one hour throught twelve weeks. The investigation was carried out with pretest and final test control methods. The American Association on Mental Deficiency" Adaptive Behavior Scala (AAMD)" and "Hacettepe Emotional Adjustment Scala" are used as a resource in order to determine social level of children who

[1] ***Bu çalışma yazarın Marmara Ünv.Sağlık Bilimler Enst.de 2011 tarihinde yapılan doktora tezinden yararlanılarak türetilmiş hazırlanmıştır.***

participated in this investigation. The datas which were collected by the parents and special intructors of the children are compared with the begining of the implementation. Data is made with SPSS 16.0 packet programme. T Test, ANCOVA and Correlation methods are carried out in the determination of the data for evaluation. In conclusion, the experimental group that regularly participated in recreation all sports activities that mental disability of children with mental compatibility of scale, lower the size of neurotic behavior problems and pre-test and final test is found to be significant. In the mean time, this difference noticed as a difference compared to the control group is also decreasing, by the other behavior problems, however no any significant differences is noticed. It is concluded that there is a positive improvement for the integration of the social activities.

**KeyWords:** Social Adaption, Psychological Adaption, Mental Disabilities, Sports Recreation